

חינוך לחיים

פרשת וירא

כשקוראים את הפסוקים המרשימים של פרשת העקדה עולה שאלה עצומה: איך באמת אברהם היה מסוגל לעקוד את יצחק בנו? נעזוב כעת את רחמי האב על בנו ונתמקד בזווית של האחריות. סוף כל סוף לאברהם אבינו הרי היתה אחריות להקים את העם הנבחר, שיביא את העולם לתיקונו השלם. אברהם עמל על כך כל ימיו. והנה פתאום הקב"ה כביכול חוזר בו מכל התוכנית. איך יתכן שאברהם אבינו לא ניסה להציל, להתפלל? הרי אפילו את סדום ניסה להציל, על אחת כמה וכמה שמדובר על התיקון השלם, ראוי היה לו לזעוק לפני הקב"ה: אנא בטל את רוע הגזרה ותשאיר לי את יצחק, ולו רק בכדי להעמיד את כרם ישראל!!

התשובה על כך עמוקה: אברהם אבינו ידע היטב מה הן ההשלכות של העקדה. הוא ידע שאם כעת ישמע בקול ה' וישחט את יצחק- אין מתן תורה, אין בית המקדש ואין עם הנבחר. יישאר דבר אחד ויחיד: שהוא שמע בקול ה' ושחט את יצחק! אברהם אבינו האמין באמונה שלימה שאם כעת יעשה עת רצון ה' הנקודתי הזה ולא יתחכם הרי המעשה האחד והיחיד הזה של עקדת יצחק חשוב אצל הקב"ה יותר מכל כלל ישראל. יותר מכל התורה כולה ויותר מבית המקדש. ממילא שווה 'להפסיד' את כל התיקון השלם עבור עקדת יצחק אחת!

נחדד הדברים: אברהם עומד בפרשת דרכים, מצד א'- אלפיים שנות תורה ובית המקדש וכל הנביאים וכו' ומצד ב'- עומדת עקדת יצחק אחת ויחידה. מה יבחר? מה יעשה יותר קורת רוח לה' יתברך? בוחן הדברים ומחליט, אם כעת ה' רוצה ממני עקדת יצחק, ואם זה שלוחתי כרגע, כנראה שזה שווה לה' יותר מכל המצוות שיעשו כלל ישראל במשך אלפי שנים. והוא צדק!! אם לא היה עומד בנסיין לא היה כלל ישראל!

לפי זה, מה חסר לנו בכדי להיות אברהם אבינו? חסר יראת שמיים? לא, לא זו הנקודה. מה שבעיקר חסר לכל אחד מאיתנו זו האמונה בכח שלנו!!! האמונה בשליחות הפרטית והנקודתית שלנו!

בחור מתמודד יקר: אם בעת התמודדות קשה היית מבין ומפנים שב'עקדה' הזו הינך חשוב ורווחי לקב"ה יותר נכל כלל ישראל וכל ששת אלפי שנה, אתה מסכים אתי שהיית מתגבר בכל עוז ותעצומות. אם כן, מה קרה חלילה שלא התגברת, מה היה חסר לך? כלום הייתה חסר לך אמונה בה'? לא!! היה חסר לך באמונה בעצמך!! לא מספיק האמנת כמה משעה אחד שלך חשוב בעיני הקב"ה!

הגיע הזמן אפוא שתפנים ותקלוט: כשהקב"ה פונה אליך ברגעים מאוד קשיים ואומר לך: 'קח נא את בנך את יחידך' את הפיתוי הזה... שכל כך קשה לך להפרד ממנו, 'והעלהו שם לעולה' והרי מצדך היית רוצה להתגבר, אבל אתה חושב לעצמך: 'נו, ואם אני אתגבר, מה כבר ייצא לקב"ה מזה? הרי גם אם אתגבר, זה הרי יהיה חד פעמי, אז חבל, אני לא רוחני... עדיף, בורא עולם, שתרווה נחת מבחורים הטובים, אלה שתמיד מתגברים על יצרם ותמיד קמים לתפילות ועושים את רצונך...

אולם דע לך בחור יקר! גם כשאברהם עקד את יצחק, זה היה חד פעמי. הוא ידע שברגע שהוא מקריב את יצחק בנו- זהו, הוא סיים, אין לו כבר יותר מה להקריב... הייתה בידו האפשרות לעשות 'שיקול כלכלי' ולומר להקב"ה חבל, ריבונו של עולם... אולי תחכה כמה שנים. שיצחק יתחתן ויהיו לך נכדים ונינים, ואז ניקח את כלל ישראל יחד, ואת כולם נקריב ע'ג המזבח! לא חבל להקריב רק אחד? הלא אפשר להמתין וגדל ממנו עדרים של קורבנות עולה?

הוא ידע שאצל הקב"ה עבודת ה' לא נמדדת לפי ק'ג אלא לפי שליחות. אם הקב"ה כעת מזמין ממני עקדת יצחק אחת ויחידה – כאן מתחיל וכאן נגמר הכול!!

כשם שהספיק אדם ראשון אחד בלבד שעשה חטא עץ הדעת אחד בלבד, ובכך הביא לעולם את כל הקלקול ואת כל המוות והרע לעולם – באותה מידה מספיק אדם אחד בלבד שיעשה מצווה אחד ויביא את התיקון לעולם!! לכן, בעבודת ה' של אברהם אין שיקולים מסחררים של כמות. לא צריך שני מעשים בשביל תיקון העולם, מספיק מעשה אחת של תיקון, שהוא אומר 'הנני' וכבר מתקן את חטא האחד והיחיד של אדם הראשון. באמת זה מה שקרה: הוא הקריב יצחק אחד בלבד, וזה הספיק לתקן את העולם!! לא היה צריך יותר! גם אתה בחור יקר! תלמד מאברהם אבינו! אל תעשה חשבונות מסחריים להקב"ה, אל תשלח אליו בחורים רוחנים יותר ממך... כי הקב"ה רוצה אותך!!! המעשה האחד והיחיד שלך חשוב אצלו לאין ערוך!!! עקדת יצחק האחת והיחידה שלך יכולה להכריע את כל העולם כולו לכף זכות.

אנא, שמור את המידע הזה לעת הצורך, עיני כלל ישראל נשואות אליך...

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com